

Rakytník řešetlákový (*Hippophae Rhamnoides* L.) jako zdroj biochemicky aktivních látek

ABSTRAKT

Tato práce shrnuje dosavadní významné poznatky o chemickém složení plodů rakytníku řešetlákového (*Hippophae rhamnoides* L.). Bylo zjištěno, že zastoupení a množství jednotlivých chemických komponent je v bobulích různých vyšlechtěných kultivarů velice variabilní a také závislý na podmínkách, kde rostlina vyrůstala. Rakytníkové produkty jsou bohaté zejména na antioxidanty, jako je vitamín C (v množství až 2500 mg/100g čerstvých bobulí) a tokoferoly (481 mg/100 g plodů), flavonoidy (až 1100 mg/100 g čerstvých plodů) a karotenoidy (až 2139 mg/100g oleje). Mastné kyseliny v oleji jsou převážně nenasycené (až 89% všech mastných kyselin), v dominantních množstvích jsou v semenném oleji zastoupeny kyseliny linolenová a linolová a v dužinovém oleji kyseliny palmitoolejová a nenasycená palmitová.

Tato práce se zaměřuje hlavně na shrnutí informací o chemickém složení a vlastnostech rakytníkového oleje. Dále je také poukázáno na obsah a účinky významných flavonoidů vyskytujících se v rostlině. Mezi významné biologické účinky rakytníku patří antioxidační působení, stejně jako vliv na správnou funkci kardiovaskulárního systému, hepatoprotektivní vlastnosti a u některých substancí i prokázaný protinádorový účinek. Díky tomu má rostlina vysoký potenciál pro budoucí využití hlavně v lékařenském průmyslu a medicíně.

Klíčová slova: Rakytník řešetlákový, *Hippophae rhamnoides* L., extrakce, chemické složení, olejový profil, nutriční látky, vitaminy, flavonoidy